

ŠIAULIŲ „JUVENTOS“ PROGIMNAZIJA

Informacinė atmintinė tėvams, padėsianti vaikus mokytis garsą s

Artikuliacinės mankštos pratimai

Padėk Liežuvėliui atlikti pratimus

„Pūtimas“

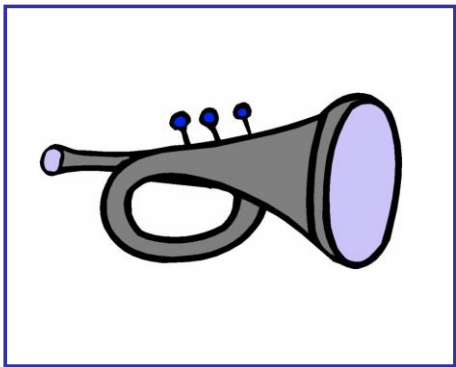

Liežuvėlis labai mėgo pūsti balionus, dūdėlę, vėjo malūnėlį, vatos kamuoliukus. Pabandyk pūsti ir tu.

Pratimo aprašymas

Lūpas smarkiai atkišti į priekį ir pūsti balionus, vatos kamuoliukus, malūnėlius, dūdeles.

„Dūdelė“

Liežuvėlius labai mėgo groti dūdele. Parodykim kaip jis tai darydavo.

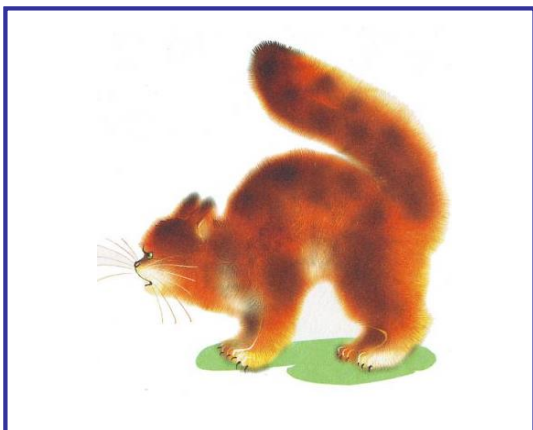
Pratimo aprašymas

Liežuvis „dūdele“ ir į liežuvio vidurį pučiame orą.

Pratimą kartoti 5- 10 kartų.

„Supykęs katinas“

Liežuvėlis turėjo katiną, kuris supykęs išriesdavo nugarytę. Parodykim kaip katinas pyksta ir išsiriečia.

Pratimo aprašymas

Nusišypsoti, išsižioti, liežuvio galiuką atremti į apatinius dantukus, išriesti „nugarėlę“. Tokioj padėty liežuvį laikyti kol suskaičiuosim iki 8 – 10.

	
„Asiliukas“ 	<i>Liežuvėlis išgirdo „kalbantį“ asiliuką. Kaip sako asiliukas?</i> Pratimo aprašymas Šypsotis ir pakaitomis tarti y- e
„Greitosios pagalbos mašina“ 	<i>Liežuvėlis išgirdo greitosios pagalbos mašinos signalą. Koks jis?</i> Pratimo aprašymas Pakaitomis tarti u-y

Taisyklingai tariam garsą s.

Tariant garsą S:

- lūpos įtempiamos į šypseną;
- dantys beveik sukąsti;
- liežuvio galas lengvai remiasi į apatinius dantis;
- iškvepiamas oras eina pro liežuvio viduriu susidariusį griovelį;
- girdisi švilpimas;
- oro srovė siaura ir šalta.

Garso s įtvirtinimas skiemenyse

Garso S įtvirtinimas skiemenyse

Kai vaikas išmoksta taisyklingai ištarti garsą **s**, pereiname prie jo mokymo skiemenyse. Pabrėždami tariamą garsą **s**, lėtai tarkite skiemenis (vaikas juos kartoja).

- se sė si sy
- sa so su sū
- asa oso usu ūsū
- sei siau siuo siu
- so-suo sai-sau

- si sy se sė
- so sū sa su
- ese èsè isi ysy
- sai sau suo
- si-sie se-sei

- as os us ūs
- es ès is ys
- es-ès is-ys
- us-ūs as-os

- os ūs as us
- ès es ys is
- as-os us-ūs
- es-ès is-ys

Su- Sū-	Supa, suka, suma, sula, subėgo, sudega, sugula, sukinėja, suklydo, sumanė, suvalgė, supyko, supylė, sudėjo, sutemo, sugalvojo, sudainavo, sukulė, pasuko... Sūdo, sūpynė, sūriai, jūsų, mūsų, visų, posūkiai, galvosūkiai...
Sau-, sai-, suo-	Saulė, sauja, saugo, sauna... Saitai, saikas... Suolai, suokia, suomiai, pasuolė...
As-	Asta, astra, asla, mąsto, kąsniai, pasta, pastogė, klasta, asmuo, lapas, laivas, laikas, vaikas, vilkas, namas, Tomas, Tadas, Lukas, takas, pienas, Jonas, Vytas, galas...
Os-	Lubos, lūpos, pupos, natos, posmai, miegos, klos, vos, Kostas, kainos, galvos...
Us-	Alus, medus, lietus, pigus, dangus, pietūs, mandagus, tankus, vaikus, ledus...
Es-, ès-	Estai, ges, mes, ves, les, gėsta... Dėdės, pelės, katės, eglės, mielės, pienės, gėlės, upės, dėsto, gilės, raidės, ropės...

Is- Ys-	Dalis, peilis, vinis, akis, dantis, obelis, ausis, takelis, tėvelis, namelis, vaikelis, didelis, kalvis, lietuvis, medinis, odinis, guminis, pūkelis, lapelis... Avys, avilys, bailys, kamuolys, gaidys, pagalys, mokinys, obuolys, traukinys, lįs, gylys, valys, Balys...
Ais-, aus-, ies-	Laisto, maisto... Gaus, medaus, plaustai, jausmai, pjausto, džiausto... Miestai, sviestu...

Garso S tarimas priebalsių samplaikose skiemenyse

- ske skė ski sky
- spe spė spi spy

- sle slė sli sly
- ste stė sti sty

- ska sko sku skū
- spa spo spu spū

- sla slo slu slū
- sta sto stu stū
-

Garso S tarimas priebalsių samplaikose žodžiuose

Ske-	Skelia skepeta, skęsta, skėlė, skėtis, skilo, skina, , skiepai, skiemuo, skeveldra...
Sle-	Slepia, slėpė, slėniai, slidė, slibinai, slydo, slidus, slyva, slegia...
Sme-, smi-, Sni-, snie-	Smego, smėlynai, smėlėti, smilko, smiltelė, smilga, bausmė, giesmė... Smigo, snigo, sninga... Sniegena, snieguolė, sniegynai...
Spe-, spė- Spi-, spy-, spie-	Spengia spėja, spėlioja, spėka, Spigina, spito, spyna, spygliai, spiegia, spiečia...
Ste- Sti-, sty-	Stebi, stepė, stebuklai, stena, Stepas... Stigo, stiklinė, styga, spyruoklė, stiklai, stipinas...
Sve-, svi-	Svetimi, svetainė, svėrė, svilina, svyruoja...
Ska-, sko-, sku-	Skabo, skalė, skalauja, skola, skobia, skanus, skara, skuta, skuba...
Sla-	Slapta, slalomas, sloga, sloguoja, slapčia, slūgo, slūgus...
Spa-, spo-, spau-	Spalis, spąstai, spazmas, spalvoja, sparnai, sportuoja, spuogai, spauda, spaudė, spanguolė..

Žodžiai, kuriuose tariame keletą garsų S

Siūlas, sesės, sąsiuvinis, sieksnis, senamiestis, sausis, smalsutis, suskilęs, suliesėjo, klaustukas, sausainis, slenkstis, skystis, skystimas, skystas, ąsotis, autobusiukas, stogas, laistytuvas, samtis, svogūnas, siuvėjas, snapas, septynetas, siųstuvai, sviestas, skustuvas, susitikimas...

Garso S įtvirtinimas sakiniuose

Senelė sėdi.
Simona sėja.
Gilus upelis.
Didelis namas.
Juodas kaminas.
Saldus obuolys.
Ilgas kelias.
Kietas pienas.
Baltas pienas.
Didelis balionas.
Naujas stalas.
Geltonas fotelis.
Mėlynas balionas.
Simas taiso laivus.

Tomas skuta bulves.
Stovi pasakų namelis.
Senelei skauda kojas.
Senelis sėdi ant sofos.
Tėtis ilsisi.
Astai skauda akis.
Seselė skiepija vaikus.
Pelės mėgsta sūrį.
Sigutė sodina salotas.
Lukas mėgsta ledus.
Baimės didelės akys.
Saulius skuta bulves.
Mes eisime į spektaklį.
Staugia piktas vilkas.

Kęstutis skaito knygas.
Siuvėja pasiuvo sijoną ir suknelę.
Tadas stato smėlio pilis.
Sprogo Justo kamuolys.
Vaistinėje pirksiu aspirino.
Spintoje kabo kostiumas.
Saulius labai linksmas.
Slidininkas taiso slides.
Sniegena tupi ant sniego.
Spintelėje sudėtos slyvos.
Ant sienos kabo paveikslas.
Suskilo molinis ąsotis.
Senelė skuba į svečius.
Lysvėje noksta pupos, auga kopūstai.

Garso S įtvirtinimas eilėraščiuose

V. Palčinskaitė

Dėdė Miegas

Kai mieste nemiega niekas,
Atkeliauja Dėdė Miegas:
– Jau pavargot? Aš einu,
Daug sapnų dalinu.

Kam spalvotą, kam bespalvį,
Duosiu sapną lyg pagalbį.
Kai visi labai pavargę,
Dėdė Miegas akį merkia:
– Jau pavargot? Dalinu
Daug saldžių sapnų.

V. Palčinskaitė

Svogūnas

Paūgėjau, pasunkėjau,
Niekam blogo nelinkėjau.
Pasakyki, pasakyki,
Tai kodėl kiekvieną sykį,
Svogūnėlį pjaudama,
Lieja ašaras mama?

Pagal literatūrą parengė logopedė Rasa Kasparienė (2021).